

שיחות הר"ן קי"ח

שמעתי בשם רבנו זכרנו לברכה, שאמר בלשון תמה: על השם יתברך קשה קשיות הרבה מאד, מה טוב ונעים להאיש הזה שזוכה לדעת שלם שיושב לו ורואה ויודע שאינו קשה שום קשיא כלל, והכל נכון וישר. כי ישרים דרכי ה'. וכן אנכי שמעתי פעם אחד שאמר: על השם יתברך קשה קשיות וכו', וכונתו היה כמתלוצץ מזה, שקשה לקצת בני העולם קשיות הרבה וגדולות על השם יתברך ח"ו, אבל באמת בודאי אסור להרהר אחרי דרכיו יתברך כי בודאי צדיק ה' בכל דרכיו וכו', רק שאי אפשר לשכל אנושי להבין דרכיו ונהגתו את העולם בשום אופן:

שמרשיע את בוראו בקושיות על הנהגתו ית'.

ומנ"מ לפעמים אפי' צדיק נכנס בעל כרחו לאיזו בחינה של קשיא, ומפריע לו משהו בענין האמונה. וזה נעשה אפי' אצל צדיק גדול מאד שנכנס לעבודת ה', ומתפלל תפילות ובקשות, ופתאום באמצע התפילה נכנסין בו מחשבות לבלבלו, בסוד כשבא עקרב באמצע התפילה יפסיק. כי נחש עניינו מחשבות זרות של זנות, ועקרב הוא ענין קושיות על האמונה רח"ל.

והנה ישנן ז' מדות חג"ת נה"מ, ועלינו לתקן ז' המדות שנפלו לגלות, כגון החסד שנפל לאהבה רעה, וכשיש לאדם אהבה רעה זה מעולם החסד שנפל, וכן שאר המדות. ומידת המלכות היא האמונה שנפלה לגלות, והיא המדה הקשה ביותר לברר, וגם הצדיקים חייבים לפעמים לירד לתקן את המידה הזאת של האמונה. וכל

ביאור הדבר בפשטות שכמו תינוק שנולד אינו מבין מעשי אביו

ואמו, ובוכה על הנהגת אביו שאינו נותן לו לפעמים מה שמבקש וכדו', ובאמת בכיה זאת היא בכיה של שטות, שכיון שאין לו דעת, הוא מקשה קשיא של שטות ובוכה.

וכן על הקב"ה אין שייך כלל לשאול קושיות על הנהגתו, זה רק כשאין לאדם דעת יש לו קשיא, כשיש דעת יודע שהכל לטובתנו, לכן אצל הצדיק כל הקושיות הם צחוק. אע"פ שאי אפשר להבין איך זה לטובה, אבל מאמין שזה לטובה.

ובמנ"ש רבינו ז"ל שאברהם אבינו נקרא עברי', מחמת שעובר על כל הקושיות. מ"מ אעפ"כ מוגלה בעל הסולם שזהו באמת החילוק בין צדיק לרשע, צדיק הוא מי שמצדיק את בוראו, ורשע נקרא מי

גדולים, אבל אינו בערך כלל למה שהאדם עומד בנסיונות של מדת המלכות.

ואי' בתיקוני זהר שבזה תלוי הגאולה, ע"י בירור מדת המלכות, שאז נתגלה השיר שיתער לעתיד, כי בדורות האחרונים כל אחד מישראל חייב באיזה זמן בחייו לתקן ענינים ששייכים למדת היסוד, או ששייכים למדת המלכות, ולפעמים שניהם. כי דור האחרון עיקר עבודתו לתקן מדת היסוד והמלכות.

ולכן צריך כל אחד מישראל ללמוד בספרי הקודש המדברים ממדת היסוד והאמונה, וכמו ששואלים את האדם אחר פטירתו נשאת ונתת באמונה. כי כמו שמבין שצריך לעסוק בהלכות בשר בחלב והל' שבת, כן יש עבודה להתעסק בעניני אמונה. שזה תיקון המלכות ובזה תלוי הגאולה האחרונה.

ועי' שנעסוק באור האמונה הכלולה מדביקות ויחוד, ועי"ז תתעלה מדת המלכות מגלותה, תיכף ומיד לאלתר בביאת גוא"צ ברחמים אמן.

פעם שיש לאדם קושיא בהנהגת ה', וכשעומד בזה, הרי הוא מתקן למדת המלכות. ומדת המלכות אינה מדה נמוכה, דכל הגאולה היא רק לתקן מדת המלכות.

כמו ששת ימי החול שהם חג"ת נה"י, ויום השביעי הוא מדת המלכות. ומאידך ביום השבת נמשכין מוחין דחכמה וכתר. והוא פלא איך בימות החול נמשך רק מח הבינה, ובשבת שהיא מדת המלכות הנמוכה כביכול איך נגלים בזה היום מוחין דחכמה וכתר.

ויש בזה ענינים עמוקים, מ"מ באופן פשוט הוא מובן, שכשיהודי עומד בנסיונות ששייכים למדת המלכות, ומחזיק מעמד באמונה, שלא להקשות על הנהגת הכורא ית', גם כשרואה דבר שאינו טוב בעולם הוא מבין שהכל לטובה מאיתו ית', ואינו מקשה קושיות על השי"ת. אזי נמשכים עליו מוחין דחכמה וכתר.

כי בכל נסיון אחר של ששת המדות נמשך עליו מוחין דבינה, אשר גם הם אורות

